

SA DEFENSA

Periódico independiente

Advertencia

Per mols de trabays rebuts durant aquesta setmana mos veim obligats á no publicá s'article de fondo com acostumavam.

Sa Redacció.

ALCRE BECADA

A sa Secció Llenderesca que publicá el «Sinium» de die 30 des mes pasat bax des titol «Multes» mos conta al Sen Llendera, «un día que estava encarregat de s'Alcaldía D. Bartomeu Mestre i per lo tant en plena jurisdicció, una fogoneva jove filla d'un amítjé d'es Secrari, va promoure un tualte á nes carrer d'es Fane i fins i tot va repinyar á un altre dona des matex carrer». Escolta Sen Llendera, es fogoneus protestan y recriminen tal multa perque están plenament convensuts que sa que sa va fé digna d'asser multada, era sa promotora de s'escandol sa que va insultá sa mitjera des Secrari ó sigui sa Señora de D. Gabriel Llull y Alonso. Que també protestan es fogoneus i afirman que en Tomeu de Defla no era quien per posá tal multa, per no tenir jurisdicció á nes según districte, i es ben ve. Que hi hagué d'anar un peón á posarle á retxa á n'aquella atloteta molt mal fet, perque sa que sa marexia posá á retxa era sa Señora de D. Gabriel Llull y Alonso que á les horas era es Batle de Sineu. ¿Si havie de fomentar sa malcriadesa i s'escandol es Batle? de cap manera, pero si havia de castigar sa verdadera culpable, y multá es que tenie jurisdicció dins es Districte encara que fos multá es Batle sa seva Señora.

Perque es poble s'enteri des fallo dictad sobre tal multa, pel dignisim y recta Señor Governador de sa Provinci, y perque vegi el Sen Llendera que lo que diu SA DEFENSA queda confirmat, publicam íntegro es fallo citat.

Gobierno de la provincia de Baleares—Negociado 1.º—Nº. 305—Visto el expediente promovido en virtud de un recurso interpuesto por Doña María Gayá Verdadera vecina de Sineu en alzada de una providencia del primer Teniente de Alcalde de dicho

pueblo por la que le impuso una multa de cinco pesetas por haber infringido el Art.º 1.º de las Ordenanzas Municipales.—Visto el informe del primer Teniente de Alcalde y CONSIDERANDO que el hecho que motivó la imposición de la multa ocurrió dentro el 2.º distrito, careciendo dicho primer Teniente de jurisdicción en él

CONSIDERANDO que conforme se desprende de la cédula de notificación de dicha multa, fué el primer Teniente como tal quien la impuso y no como encargado de la Alcaldía puesto que para ejercer de Alcalde, debía haber dado conocimiento á este Gobierno requisito que no cumplió.

CONSIDERANDO que del informe emitido no se demuestra de una manera plena la existencia del hecho que se corrige; he acordado estimar el recurso presentado en este Gobierno por D.ª María Gayá Verdadera y en su consecuencia revocar la providencia apelada.—Lo que comunico á V. para su conocimiento y el de la recurrente á quien notificará en forma esta providencia, previniéndoles que contra ella cabe la alzada ante el Ministerio de la Gobernación en el plazo de diez dias de conformidad en los artículos 144 y siguientes de la Ley provincial.—Del recibo de la presente me dará V. cuenta inmediata. Dios guarde á V. muchos años. Palma 4 Agosto 1911.—Agustín de La Serna.

Sr. Alcalde de Sineu

¿Que mos contestas Sen Llendera? Porie ó no porie multá en Tomeu de Defla? Io que te conec crec qu'encara en dirás qualcuna de ses tevas, pero jo te ben asegur. que en tantas becadadas com heu pegadas bastan per sabre qui sou voltros. O será cuestió d'anyada com en sos consums ó que no sabeu que dais entre mans.

Si es cuestió d'anyada, bona ferm le tenen es fogoneus. la pot está mes alerta una altre vegada en Tomeu de Defla. Los ha mostrats bé á nes devantés. No hu trobes Llendera? Y en Biel que dirá amb aquest altra rollet?

Un escriquedoretxo

¿Es pellosos carregats de bona fe?

Axó mos agrada que digui es Sinium que l'amon Toni no conexia ó no tenía noticia ó conexement des B. L. M. que en

Font enviá á nes seu cunyat capellá. Meam si arribarán per pintarmos S. Cristofol, nán. O ia han perdut l'eima. S'obré de S. Jusep no conexerá perfectament es B. L. M. den Font dirigit á D. Arnau Ramis? Com mes vetla recamissa, que ni sentit comu pareix que vos ha quedat. Per altre part, no deis voltros matexos que s'obré de S. Jusep i en Font no vivien en molt bona armonia? Idó, per qué aquest fotim d'obré se posá á tít? No sabeu lo que fé un Párroco d'un poble de mes de deu mil animes amb motiu d'un cas etsactament igual á nes nostro de Sineu? Idó, aquest Rectó no estava malament ni be en so Batle, mitx figue mixt reim i encare que aquest Rectó els altres anys captava i no deia res á s'autoritat local, l'any passat amb motiu d'un petit rossament entre aquestes dues autoritats, no volgué es Párroco que un obré de sa seva parroquia s'atrevis á captá sense antes haver demanat permís á nes Batle. Yo entenc va dí aquest Rectó, yo entenc que es bon orde reclama que s'autoritat local estigui enterada de lo que se fassi dins es poble. De l'Esglesia yo en comand, pero des carrés y plasses axó es cosa exclusiva des Batle i com aquesta capta s'havia de fé per dins es poble, no vaig volé que surtis s'obré sense antes haver demanat permís, á pesar de que es Batle no ni havia posat besalama no ni creure prohibís tal capta, pero á pesar d'axó, vaix trobá prudent no surti sense haver obtengut el tal permís. Qué tal? I aquest Rectó, mos consta, sap es concili de Trento i ha estudiat es dret canonic i á pesar de tot axó no se volgué atrevi á fe sa capta sensa permís. Vesten, va dí aquest Rectó á s'obré, vesten á cas Batle i si te dona permís capta, pero si no ten dona, fora, no t'atrevesquis á captá per res del mon. Axí hu fan ses personas delicades, axí procedexen tots els qui saben es terreno que trepitjan. Per lo tant, sa prudencia reclamava que s'obré de S. Jusep no sortís á captá sense permís ni s'escolá vuit dies mes tart havia de torná fé befa de s'autoritat. Esperonetjau tot quant volgueu, pero per la forsa heureu de conveni, en que no estant bé com no estaven en Solé i es Batle, ia no havia de permetre que cap obré sortís á captá ni per bromes ni per veres i manco havent passat lo que havia passat. Per altre part, no es cosa nova que es rectó de Sineu, hagi demanat permís á nes Batle per fer ses captes. Diven els reverens articulistes des

Sinium, que efectivament se captaren ses completes de S. Antoni, L'Ascenció i San Marssal; idó veis com veniu á confirmá i corroborá mes i mes sa nostra proposició, que aquest assumto era un asunto personalíssim? Que no hu veis voltros els escriptoretjos del *Sinium* dirigits tots pen Carolillo? I també afirmau que en Solé comporta li tain un pam de capa; sosteniu que D. Antoni Solé se deixa teia un pam de capa de tothom. Axó heu direu per riure ó si acás quant aquest Senyó vivia á Llorito, lo que es are, aquí se capa la taia á nes altres i á nes qui no son de la seva. Sabeu quina pell tan prima que te.... Vamos, basta. Vos heu cregut que els fogoneus encara no han caigut des niu. Virolles mes que virolles es escriptoretjos des *Sinium*, que no som sinavés tots? Idó....?

X.

El Sen Llendera es un embustero

Que diu el Sen Llendera que en Llull volia sa Titulá de Potecari ó no volia? Ale meam, parlem clas. En Llull volia sa Titulá de Potecari nos vé Llendera? Y també no 's vé que D. Gabriel estimava mes noucentes pessetes que setanta cinc? Y no passa de vé que en Llull mateix va dí á D. Teodoro Mir Servera, si no hi ha fondos á la Sala, en aquest cas aumenti vosté es *consums*, i ia estará arreglat? Que dius tu Llendera en axó. Te penses t'enganam? Idó preguntau á D. Gabriel. Demana Llendera á nen Llull si es vé ó nos vé lo que t'acabam de dí. A D. Teodoro li sap greu aumentá els presupuestos i D. Gabriel li contesta, homo Servera no vol vosté aumentá el presupost? Idó aumenti els consums; es tan bó de fé axó. Que tal Llendera? No trobas te feim mostrá be els devantés? D. Teodoro vol un potecari Titulá com sempre hi ha estat; mes encara D. Teodoro Servera vol que en Llull sigui es potecari Titulá; en lo que discrepan es en sa paga. En Servera com á bon Administradó des poble ha de mirá de prim conta i ben arreu pels interesos de la vila i per axó no vol aumentá es sou de sa Titulá de Potecari. Que hi ha que dí amb axó? Per altre part es Batle Servera no vol descuidá de cap manera ni descuidá mai s'higiene i salut publique i per axó té un potecari Titulá. Ara be, si D. Teodoro com á representant des poble pot tení un potecari Titulá per cent pessetes, será tan banquerroté que ni vulgui doná docentes? Per cap estil. Axó ni pren lo mateix que en so Menescal. Fins are la vila ha tengut es seu Menescal titulá. Aquest s'ha cuidat de cumplí be es seu carrech. Y Sineu tenia un menescal titulá per 30 ó 40 duros. Ara be, qui reprobará sa conducta des Batles ó Ayuntamens passats perque domés donaven aquest sou á nes Menescal de la vila? Es servici public no estava ben atés? Ia haurien estats ben aubercots i ben tudats els ayuntamens que poguent tení un Menescal per cent cinquanta pessetes ni haguesen donades cincantes. No es pur favoritisme

lo que está fent are s'actual ayuntament? Qui no veu es perquè sa plasa de Menescal s'ha aumentada fins á cincantes pessetes? No veura axó, sería tení els ulls á nes clotell. Y lo que deim des Menescal heu porem afirmá respecte des Metge Titulá. Si aquí á Sineu donant els ayuntamens just cent vint duros á nes Metge Titulá, els malals poren está suficientement atesos i cuidats ó visitats, perquè aumentá ó consigná un nou sou? No sería una dexadés imperdonable i qualche cosa mes veure que un ayuntamiento ó junta municipal que tenen s'obligació de mirá i vetla pels interesos des poble, s'empenyas amb axugá sa caxa de la vila ó aumentás nous gastos en perjudici des nostros interesos particulás? Si els ayuntamens poren atendre á ses necessitats des poble i cuidarse bé de que tot vagi en avant sense agravá els pobres contribuyens, no es una cosa molt digna d'aplaudí? Amb axó, no estarán conformes tots, pellosos i fogoneus, esterns i Sinaves? Qui pot sostení ó defensá lo contrari? Sineu sempre havia tengut un potecari Titulá. Es sou era reduit es ve, pero se aconortaven; tal volta devian trobá que ses carregas no eran molt fexugues. D. Teodoro no anava d'agravá mes els presupuestos i per axó tot sol es cent voltes digne de tota alabanza sa seva batlaria. Pero si mes tart se nombrá un potecari Titulá amb un sou mes crescut de noucentes pessetes, axó va esse per la forsa, perque axí heu volgué s'Estat. D. Teodoro non te cap culpa. Els Ayuntamens de Mallorca i entre ells Sineu apelen cuantre es Reglament ó sigui cuantre s'assignació tan crescuda des Potecaris Titulás, apelen i perden i no tenen mes remei que haver de doná á nes Potecari Titulá s'assignació senyalada. Sineu posa vacant sa Titulá de Potecari, se presenta D. Pere Real i Munar; en Llull á les hores era retgidó i no poria esse retgidó i Potecari Titulá á un mateix temps. Sa Junta Municipal á la cual pertexia D. Teodoro Servera, nombrá Potecari titulá á D. Pere Real. Y aquest Potecari te ó percep un sou mes crescut que els altres Potecaris Titulás d'en temps enrre, per que axí heu resolué sa Superioritat. Y devant ordes superiós sa junta Municipal de Sineu i de fora de Sineu, ha de mirá i callá. I axí es que si D. Pere Real renuncia ó s'ausenta ó mor... i se nombra Potecari Titulá á D. Gabriel ó á un altre, aquest percebrá el mateix sou i sa Junta Municipal sigui sa que sigui i des coló que sigui hi heurá de consentí, perque axí ia está resolt. Es ve ó nos ve? I á pesar d'axó, coses tan clares com aquesta encara les neguen. Y critican en Servera i parlan de caciquisme quant tots saben sa realitat i lo que vertaderament va sutceí. Que es digne en Llull d'esse potecari Titulá. I per qué no? Noltros amb axó no mos hi aficam; lo que sosten SA DEFENSA es que en Llull volia esse es Potecari titulá i va dí á D. Teodoro que afegís mes consum si no hi havia doblés, lo que l'importava era tot es sou de sa Titulá. D. Teodoro si oposa, no vol donaulí ses noucentes pessetes en no esse per la forssa. Mes tart se resol s'asunto; els ayuntamens se veven obligats á doná á nes Potecari Titulá un sou mes crescut i

llavó va esse quant en Servera essent concejal votá á favó de D. Pere Real. Qui mos negará axó? Ale idó Llendera, tu que sempre treus consecuencis, mira si t'agrada aquesta que es sa verdadera. En Llull, no sigueu virolles, volia tota sa paga de Potecari Titulá i perque no lei donaren, va prende la seva. Idó, una punyada de plata va esse s'origen de sa nova polítique. Fora mes retóriques.

B.

¿Es "Sinium", es el mes feresst de tots els setmanaris?

Sa derrera plana des «Sinium», no la contestarem, perque hi ha coses que se contesten per sí matexes. Aquest modo d'escriure esborrona, es massa infame, massa brut, massa pudent, massa asquerós perque noltros hi volguem mesclá saliva. Els qui han escrita aquesta plana son vertedés dexebles, dexebles aprofitats i ben aprofitats den Ferrer i Guardia, germanets, ben germanets den Lerroux, enconats den Banyeta verda, fills rematats den Barrufet, parits del dimoni. Ja no hi pot have rés mes denigrant per un homo i mes si preten de catolic, que estampá aquestes porquerías. Cualsevol de cara y ulls ha d'está avergonyit d'esse Sinavé i de que se comporti surti á llum un escrit tan oiós, tan cotxino, tan infamiós, tan indecent, tan immoral, tan anticatolic, tan de tot... I parlau de religió? i blasonau de catolics? Indignes mil vegades indignes de pertexex á l'Esglesia catolica. Ni es nihilistes, ni es petrolistes, ni els anarquistes hu fan pitjó. Sa religió de Cristo es religió de caridat i voltros heu desterrada sa caridat y l'heu arrancada de dins es vostro cor. ¡Desgraciats! No recordau que un cristiá sense caridat es un mónstruo, pitjó que una fiera? Res som deia l'apóstol S. Pau, si sa memoria no mos es flaque, res som si no tenc caridat. Ja en puc fe de coses, empero si no tenc caridat res tenc; encare que tengui es dó de profecia i conegui totes ses ciencies i tengui fé sa mes arraigada, si no tenc caridat, res som. Heu sentiu voltros es quatre escriptoretjos del «Sinium»? No sou res, mirau si vos té en poque cosa l'apóstol. I efectivament, qui quant vos veu remolcarvos tant i tant dins es clot pestilent de sa passió é infamia, qui no ha de creure que els qui escriben dalt es «Sinium» son quatre desvergonyits, animalots pudens, sense pisque de fé i d'uns sentiments es mes baxos i repugnans? Que heu d'aná á parlá de religió si le vos heu posada per montera? Que heu d'aná á freure l'Esglesia si voltros matexos pareix heu convertida aquesta matexa Esglesia en casa de negociació? Que no hu veis que pes fets demostrau essé una gent de forque? Tots els bons cristians vos despreciarán, clamarán cuantre voltros per aquest escriure tan infamiós. Axó no es portarse á lo catolic, axó es, clarito, tirá pe sa finestra es catolicisme. SA DEFENSA protesta d'aquesta forma bruta que usau i amb noltros pro-

testarà tota persona sensata. Primé morí, sí, primé morí antes que perteneix en aquesta nova religió vostra.

M.

COL-LECCIO DE POSTALS

N.º 1

En Miño Apóstol

He hià molts d'homos que predican *concièncias i venen vinagre*.

En Miño, que es un homo de sa...na *intenciò*, pes desitjos que té d'ocupá sa plassa de Secretari de s'Ayuntament..., escriu i parla de *catolicisme*, calumnia é injuria á n'el que li vé bé; inventa fets, procura tenir mérits per conseguir á nes seu die, es fi que s'ha preposat. Predica contra es balls, i no sen deu recordá que en certa ocasió ha estat un dels principals factors, que empleaba tota sa seua ciencia amb adorná es *Salón*, perque ses pareyas ballassen amb més gust. Lo mateix li era cantá demunt l'orga á una funció relligiosa, que adorná un *Salón* de balls, li era igual doná gust á Deu que á n'ei dimoni. Defensa personas que va ridiculitzar quant no aspirava á se Secretari. Deia á D. Arnau quant li feia alguna observació: «No signis beneit. Tens que ferte carreg que no es posible governá sa juventut amb tan de rigor; no compreg com ets tan exagerat.... etc., etc.

Tots els seus coneguts no poren menos de riure quant lletgexen els escrits d'aquets gran *Apóstol de sa pell*. En aquell temps ballave de un'altre manera.

Parla des balls que se feren en certa época de Santa Missió, i es molt més pitjò aquella publicació de *Mestre Tomeu Ciri*, paperot tan immoral que se publicava i repartia durant es temps de la Santa Missió á ciencia i paciència des partit que per pura conveniencia se titula *Partit de Deu*. Aquells balls no causaren ni causaràn tans de mals á sa religió ni á sa moral com aquells escrits infernals que eternament se conservarán.

El mateix *Apóstol Miño* ha regonescud que *Mestre Tomeu Ciri* era obra d'una fracció des partit de sa pell, ó sigui des partit en que está afiliat en *Miño*; per lo tant es fácil que éll, encare que tenga fam de Secretaria heí posás se seua ma ???...

Com noltros conexam es carácter del *Apóstol Miño*, estam convinsuts que si se excitava un partit *Volterriá*, fundás un Sindicat Agrícola i aquest partit tengués majoria dins s'Ajuntament i pogués assé ell es tenedó de llibres d'aquella Societat i es Secretari d'aquesta Corporació, seria mes *Volterriá* que el mateix *Voltaire*, i llevonses

diria: adiós *partit de Deu*; adiós *Arnau*; adiós *Llull*; adiós capellans, adiós tots.

Pot esse que s'apóstol *Miño* arribi á essé Secretari; pero desde are porem dirli: *Florirás, pero no granarás*.

El Sen Llenderina.

A nen Bielet de ses Iubes

Homo Bielet: estic content perque sé qu'est á prende es baños. Are te posarás bé del tot. Tu necessitaves de descans i tranquilidat. Pero mira te coman una cosa que no te barallis en sos pescadós no fos cosa te quedases á Sineu sense vara i á sa Devesa sense pex. Bona le feriem qu'en Bielet se barellás en sos pescadós, llevonses tothom diria que té mal genit. Esperam que mos donarás conta de se teva exida i des baños que has presos. Bielet, pe ses festes no fassis falta. Torna en salut.

Un colonie

Una noticia fresque

Que no sabeu que no volen cobrá es consums? Volen cobrá en sos papés veys, quíá, quíá quíá. Se fan contes els pellosos que á noltros mos passarà lo mateix que les passá á élls l'any passat, que no les tornaren els doblés de ses baxes. Iam parlarém, i prest. No tengueu ansia fogoneus, tot s'arribará á sen front i vendrán ordes terminans de que siguin satisfetes totes ses baxes i se torni lo que s'ha de torná. Els fogoneus no mos chupam es dit, quíá quíá quíá. Els quatre cap verjos de sa pell no hi poren consentí en tornarmós lo que mos pujaren. Idó tant si voleu com si no hu voleu, tant si vos sap greu com si no vos ne sap, vos heuréu d'amollá des ventre. Estau empagueits de veure lo malament que haveu fet i per axó feis oreyes de mercadé, perque no voleu fé el vomit. I tant si voleu com si no voleu ses baxes ia mos han vengudes i en aquestes baxes s'heuran d'atendre, vengui d'allá aon vengui. Fora pó, fogoneus, fora pó.

Valens are mes que mai.

LLORITO

Mols de Lloritans pellosos no están contens de D. Gabriel perque aqueis anys passats venia molt aquí á Llorito á fe sermons y metins y are ya fa molt de temps que nos vengut ni tans sols pe San Domingo que deien ferien tan bona festa y sols

no s'ha arrembat á veurermos. O D. Gabriel ses retjirat amb aquest processament ó qualque cosa té. Jo t'ho diré va contestá un pellós mix cruxit. Axó prova que en Biel veu que n'ha sabut quedá bé en sos lloritans, perque mos havia promés moltes coses i no mos na feta cap. En Biel y en Senyora mos tenien ben promés mos donarien s'administració de Llorito y percebriem la quarta y feriem y desferiem y tot ha estat fum de formatjada, res hem pogut fé perque hiá es jefe de sa minoria que les dona á nes nostros capa y banderilles de foc y es nostros no saben di dos, estan com asustats perque res les surt bé. Ves si no sen foten es fogoneus de perde y tan mateix noltros pagam es consum y els fogoneus sempre surten en la seva. Vamos, vamos sa llandera que en Biel posá á nes garrot ha estado podrida y l'ha haguda de canviá.

Saps que en fereu de falló en lo de sa grava. Quant la vaitx tení aplagada, llavó fan un pregó, que no sigui ningú que s'atrevesqui á dursen gens, y els nostros la sendugueren. Com tothom sap, en carros de fábrique y la posen en mitx de sa plassa per fe obra á s'escola y sense posá una palada, bon testimoni es tot Llorito, sen han duita sa grava. Heu trobas ben fet, que un altre, segons diuen, l'hagi empleada? Mira yo te promet que si heu fan així, es día des votá, yo y mols mos ne anirem á sa caseta á geure, perque fins aquí hem rebut mols poc favos des nostro partit. ¡Quin desengan mos nem duit! Biel, Biel tu no fas bonda.

Un Lloritá

En Mata-rates fa bonda

Que nol veis á nen Mata-rates de quin modo es porta? Ell nos bellugue. Per paga l'homo sen ha duit una partida de rollets i are está com asustat. No se desmanda una passa, are per are fa bonda. Es malcriat i renové es l'amon Toni, en tot te que dí i posa reparos i emperons, anant sempre á nes parexe amb un tir reguardat. Bon sastre hi ha amb éll. L'amon Pere Juan mira i cälla, no bada barras ni s'afique allá aon no li demanen, i domés conversa per defensá es seu germá. Es mes célebre de tots es en Senyora, que are s'ha encabotat en prende sa paraule i no sap de que parlen i naturalment amb obrí boque, una *cosse...*; domés es sentirlo fa esclafi de riure, es un vertadé escolá d'Amén ó apagadó de llums, just per omplí sa cadira.

Dins una taverna

Que no sabeu lo que passà s'altre dia dins una taverna? Estaven fogoneus i pello-sos tots mesclats prenguent un *tassonet* i parlant de lo mateix. Ell voltros fogoneus; digueren els pello-sos, heu estat ben sortats no vos poreu queixa de res, tot vos ha ven-gut vent en popa, axí com volieu, comen-sant pen Ramon i acabant pe ses messions, noltros els pello-sos mos pensavem que po-driem fé i desfé i ha estat ben á sen revés, estam que trinam, sa rabia mos ne du i non perlem més, s'ha vist massa clá que voltros es fogoneus de fet comandau, mos heu donat es mate, fins aquí l'heu treta llarga en tot, lo que 's veu, nos pregunta. Pobre péll, quantes pellisses, ben ablenida has que-dada i sinó demanauho á nen Teu. Ell en sap la prima.

En Llendera está confús

Que t'arribarás á entendre Llendera? Tenc molta po que tu mateix hagues per-dut un pené. Que t'emboliques Llendera sobre si en Francesch se creu tení el mateix dret que es Batle per seure á sa cadira. I tu que pretens Llendera? Tu sostens que un concejal per defensá els interesos des poble, per axó pert es dret de seure á sa cadira? Entens tu Llendera que un retgidó per vo-lé ses coses á nes seu lloch costi lo que costi, per axó ia no pot seure á sa cadira? Defensas tu Llendera que un concejal per-que no consent ni tolera ses vostres arbitra-riedats i capritxos, per axó ha d'essé des-preciat i malmenat? Opinas tu Llendera que un representant des poble pot fé i desfé sense que cap retgidó tengui dret á cridar-lo á l'ordre? Que es lo que sostens Llendera? Volías tu que en Francesch tombás es coll á tot i permetés cualsevol atropéll i fés ore-yes de mercadé? Vos havieu passat pe sa mollera, que en Crespí el manetjeríeu á ba-rrades i el trattariéu á lo cafre i domés ser-viria per omplí sa cadira? Ca, homo, saps que hi vas de calsat per aiguo. Pero pasem envant.

Tu Llendera no te canses de repetí que en Francesch ha fet grosseries estant en sessió. Afirmes i ia en tenim es cap florit, tu Llendera escampas que es un concejal renové i altres herbes. I tu ets tant curt de gambals que perque tu axí esberras, te pen-ses que te creuen. Vaia una autoritat sa te-va. Pó-sala amb aiguo sal. Si hem de judicá per lo que escrius, com axí s'ha de fé, no fas grau ni saps que dús entre mans. Tu sí que vertaderament ets un escriptoretxo re-nové. Ale Llendera tu que ets tan principi-lo contamós en serio ses animalades que ha fetes en Crespí. Sempre que se tracta d'un be pes poble, sempre que s'ayuntament ha

discutit i exposat un asunto sense passió i de profit, sempre que á ses sessions s' hagi vist es bon desitx de millorá la vila, no ha votat en sa maioria en Crespí? No vota en sa maioria en Francesch, no está conforme en voltros es retgidó Forné, protesta i pro- testa amb energia si es precis, quant veu una injusticia, quant observa se volen agrava ses arque municipals, llevonses s'enfada, llevonses discuteix en caló, llevonses i just llevonses es per voltros en Francesch un concejal renové. ¡Ay Llendera, quina bena tan grossa, dús devant els ulls! Desprestí-gia, malfama, calumnia tot quant vulguis á nes retgidó Crespí, poc importa, continuarà aquest vulguis no vulguis seguent á sa cadi-ra en so mateix dret i vot que tenen els al-tres companys del Consistori. Encara que vos sapi greu, l'heureu d'aguantá i senti i sufrí. Y cherra Llendera tot quant vulguis, escaina fins que perdis s'alé, amollet fins que fassis es tró, assaciet de tirá dois, res conseguirás mes que demostrá sa teva curtó i poque manya. De Sen Llendera nostro; saps que hi vols aná d'espírrat. Tu la pe-gues cuantre es retgidó Crespí perque veus que es jefe de sa minoria á cada sessió vos fa quedá malament, vos posa amb eviden-cia, vos fa mostrá es devantés. Si Llendera si tu vols parlá clá i esse un homo franc tu mateix trobas qu' en Crespí defensa sa veri-tat, va pes camí i per axó vos doblega, vos trastorna, vos torna ses pilotes. Vos n'heu duit un micogrós. Voltros matexos estau empagueits quant veis que es vostros no en fan brot, ni saben quin terreno trepitjan ni que duen entre mans. Pobres errats de con-tes, eh?

A.

Sessió de día 26 de Juriol

Va essé chistosa fém sa sessió de dia 26 de Juriol. Ell que no hu sabeu? Are es retgidó renové es l'amon Toni. I tira cada doi que canta el Credo. Aquest concejal suat nostro pero que are no es nostro apro-va s'acta i llavó la protesta, no vol que se miri es conte de cent vint i pico de pessetes, crida i torna cridá i á la fi quant en Crespí li mostre s' article 20 des Reglament, l' ho-mo se calma, pert un poc sa furia i no té mes remei que acotá es cap. Es Forné li fá mostrá es devantés i llavonses acorden que quedi es conte demunt sa taula tot es temps que vulgui en Francesch. Que vos pareix? Volen fé i volen acordá, trepitjant sa lley i es Reglament i les surt la criada respondo-na. Be poren esparonetjá, mentres en Fran-cesch Crespí segui en aquelles cadires no donará es bras á torce. No se farán trucs ni baldufes. Heu sentíu l'amon Toni? Ses co-ses á nes seu lloch. Ja basta de pasteta.

Chasco d'un pellós

Ell son aquí, deia un pellós á un amic seu, ell son aquí totes ses baxes des con-sum; han vengudes totes i han vengudes en sa baxa matexa que demanaven. Realment es fogoneus tenen mes que motiu per botá d'un peu. Mos han tirat en porta. Axó se diu un mico gros. Vaia una passada. Io no hu trobava casi creíble, pero are n'estic convensut perque les he vistes. Ia se coneix que hem feim poca de vassa devés ciutat. Mira li contestá aquell amic, yo ia m'ho pensava, perque aumentasen consum i mes consum sense sabre que duien entre mans. Diguesme, que sap en Miñó de fé consum? Lo que sap es llavarnosé á ell, ó sa mare i á nes seu germá i en tres cases ubertes pa-guen domés 14 pesetes. Qué trobau? Que es llest s'atlot. I en Biel que enten des con-sum. No coneix casi ningú. Idó que poria surtí de dues bales d'aquest calibre. Per axó es consum d'engany ha surtit un cent peus. Es fogoneus reclamaren i tots ia tenen s'ofi-ci del Sr. Delegat d'Hacienda.

Meam que podrán cherra are es pello-sos. Canten papés i menten barbes. Idó yo he vistes ses baxes i canten ben clá; por lo mateix no mos queda altre remei á nes pe-llosos que acotá es cap i fugí dès mitx. Hem perdut, hem perdut i hem perdut.

MOVIMIENTO

del Sindicato Agrícola y Caja Rural de Ahorros y Préstamos de Sineu, du-rante el mes de Junio de 1911.

	Pesetas
INGRESOS	
Por 3 imposiciones á plazo fijo	2.352'00
Por 11 imposiciones en li-bretas de ahorro	2.177'00
Por 10 cuotas de entrada de socio á 0'25 pesetas . . .	2'50
Por la venta de 4 libretas de ahorro á 0'25 ptas. . . .	1'00
Por venta de nitrato de sosa.	0'70
Por intereses cobrados por varios conceptos	27'65
SUMA	4.560'85
SALIDAS	
Por 14 préstamos con ga-rantía personal.	2.260'00
Por varios reintegros en li-bretas de ahorro	2.305'00
Por pago de la factura nú-mero 27 y mobiliario . . .	39'50
Por gastos del mes	3'75
SUMA	4.608'25
COMPROBACIÓN	
Suma total de los ingresos	4.560'85
Suma total de las salidas	4.608'25
Diferencia en menos	47'40
Giro total en la Caja	9.169'10
Sineu 30 de Junio de 1911.	

V.º B.º
EL PRESIDENTE EL CAJERO EL SECRETARIO
Francisco Crespí Bartolomé Pons Gabriel Alomar

Imp. de Francisco Soler, Soledad, 27.—PALMA